

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Wiodący: Michał Wójcik, Minister – Członek Rady Ministrów, KPRM Współpracujące: Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Michał Wójcik Minister – Członek Rady Ministrów, KPRM</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Karina Bednik Dyrektor Departamentu Praw Obywatelskich i Tożsamości Europejskiej w KPRM e-mail: karina.bednik@kprm.gov.pl, tel.: 22 694 75 39 Kinga Wichrowska Radca Szefa KPRM, Departament Praw Obywatelskich i Tożsamości Europejskiej w KPRM e-mail: kinga.wichrowska@kprm.gov.pl, tel.: 22 694 61 65</p>	<p>Data sporządzenia 15.06.2021</p> <p>Źródło: Inne</p> <p>Nr w wykazie prac UD 227</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Problemem jest brak podstawy prawnej do pociągnięcia do odpowiedzialności karnej osób odpowiedzialnych za prace jednostek organizacyjnych sprawujących pieczę nad małoletnimi – za przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków w zakresie opieki lub nadzoru nad małoletnimi. Projektowana nowelizacja wprowadza przepisy typizujące, statuuje nowe czyny zabronione.

Z informacji statystycznych Policji dot. przestępstw w szkołach i placówkach systemu oświaty¹ wynika, że w latach 2009-2012 na terenie szkół podstawowych i gimnazjów łącznie popełniono przestępstw: w 2009 r. – 21 040, 2010 r. – 26 197, w 2011 r. – 28 019, w 2012 r. – 24 794. Przestępstwa polegały m.in. na spowodowaniu uszczerbku na zdrowiu, udziale w bójce lub pobiciu oraz na zgwałceniu. Na terenie żłobków i przedszkoli popełniono przestępstw: w 2005 r. – 876, w 2006 r. – 700, w 2007 r. – 501, w 2008 r. – 493, w 2009 r. – 527.

Należy wskazać, że obowiązek opieki i nadzoru nad małoletnimi objętymi pieczęą danej jednostki nie ogranicza się do osób sprawujących bezpośrednią opiekę i nadzór (nauczycieli, wychowawców), ale dotyczy również osób kierujących działalnością danej jednostki, tj. dyrektorów szkół, dyrektorów przedszkoli, dyrektorów żłobków, osób kierujących klubem dziecięcym czy kierowników placówek wsparcia dziennego i dyrektorów placówek i ośrodków instytucjonalnej pieczy zastępczej. Obowiązek ten statuuje art. 68 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378 oraz z 2021 r. poz. 4 i 619), art. 10 i art. 13 ustawy dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2021 r. poz. 75 i 952) oraz art. 18 ust. 1, art. 24 ust. 2 pkt 1, art. 25 ust. 1 i art. 93 ust. 4 pkt 1, art. 97 ust. 1, art. 109 ust. 1, art. 111 ust. 1, art. 113 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 oraz z 2021 r. poz. 159 i 1006). Projekt ustawy ma na celu zwiększenie ochrony małoletnich przebywających w ww. placówkach poprzez wprowadzenie regulacji karnych uwzględniających, że niektóre z przywołanych przestępstw mają miejsce w związku nieprawidłowym realizowaniem obowiązków ustawowych osób kierujących wskazanymi jednostkami.

O potrzebie uregulowania odpowiedzialności karnej osób kierujących jednostkami objętymi systemem oświaty, żłobkami, klubami dziecięcymi oraz jednostkami instytucjonalnej pieczy zastępczej i placówkami wsparcia dziennego za przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków w zakresie opieki lub nadzoru nad małoletnim, powodujących szkodę małoletniego, świadczą również alarmujące doniesienia o nadużyciach przekazywane za pośrednictwem mediów. Przykładowo wskazać należy na sprawę dotyczącą niepublicznego punktu przedszkolnego prowadzonego w miejscowości pod Łodzią, gdzie miało dochodzić do wielokrotnego krzywdzenia dzieci przez syna osoby kierującej tym punktem przedszkolnym². Prokuratura umorzyła postępowanie prowadzone w stosunku do osoby kierującej punktem przedszkolnym, uzasadniając, że osoba ta nie jest funkcjonariuszem publicznym i nie może podlegać odpowiedzialności karnej za niedopełnienie obowiązków, a tym samym działanie na szkodę interesu małoletniego. Inny przykład uzasadniający proponowaną interwencję legislacyjną stanowić może głośna sprawa zaginięcia 3-latka z jednego z warszawskich przedszkoli³. Dziecko miało oddalić się z przedszkola przy stacji metra Stokłosy, a następnie bosy

¹<https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przestepczosc-w-szkole/50868,Przestepczosc-w-szkole-i-i-innychplacowkach-oswiatowych.html>

² <https://wiadomosci.onet.pl/lodz/molestowanie-w-podlodzkim-przedszkolu-o-co-chodzi-w-tej-sprawie/rs1cqgh>

³ <https://www.haloursynow.pl/artykuly/3-latek-wyszedl-z-przedszkola-na-stoklosach-szukala-go-policja,12759.htm>

przemierzać warszawskie ulice, dopóki nie odnalazł go patrol policji. Właściciel przedszkola miał podjąć decyzję o zawieszeniu nauczyciela sprawującego opiekę nad 3-latkami. Kolejny przypadek braku odpowiedzialności za niedopełnienie opieki nad dzieckiem w placówce stanowiło zgłoszenie z 2016 r. o narażeniu dziecka na niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Chodziło o sytuację, w której 3-letnie dziecko w środku zimy uciekło z innego prowadzonego przez tego samego przedsiębiorcę przedszkola w Warszawie przy ul. Nowoursynowskiej³. Właściciel przedszkola został oskarżony o to, że naraził małoletniego pokrzywdzonego na bezpośrednie niebezpieczeństwo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, w ten sposób, że mając wiedzę co do braku właściwych zabezpieczeń pomieszczeń placówki przed nienadzorowanym wyjściem małoletnich i niewystarczającej liczby opiekunek do dzieci, doprowadził do pozostawienia dzieci bez opieki, czym umożliwił małoletniemu pokrzywdzonemu samowolne wyjście z przedszkola. Postępowanie zostało umorzone, albowiem nie stwierdzono wówczas znamion czynu zabronionego, tj. dopuszczenia się przestępstwa narażenia na niebezpieczeństwo. Innym przykładem jest pozostawienie 11-letniej dziewczynki w gorzowskiej szkole specjalnej bez opieki i nadzoru, wskutek czego małoletnia miała zostać zgwałcona przez dwóch innych uczniów placówki⁴. Matka dziecka zarzuciła pracownikom placówki niedopełnienie obowiązków i brak nadzoru nad uczniami. Do zdarzenia miało dojść w szkolnej toalecie na przerwie. Matka dziecka złożyła do prokuratury zawiadomienie o niedopełnieniu obowiązków przez pracowników szkoły. Po odmowie wszczęcia postępowania kobieta złożyła zażalenie do sądu.

Przywołane przykłady uzasadniają potrzebę podjęcia działań legislacyjnych mających zlikwidować lukę prawną skutkującą brakiem odpowiedzialności kierowników jednostek sprawujących pieczę nad małoletnimi za szkody, jakich ci małoletni doświadczyli w placówkach w związku z brakiem opieki i nadzoru, tj. niedopełnieniem obowiązków przez tych kierowników.

Poniższe zestawienie danych własnych Ministerstwa Sprawiedliwości w latach 2018-2020 obrazuje skalę spraw małoletnich osób pokrzywdzonych i skazań za poszczególne czyny na podstawie przepisów k.k.:

Osoby skazane w I instancji za wybrane przestępstwa i osoby pokrzywdzone w latach 2018-2020						
Wyszczególnienie	Skazani	Pokrzywdzeni małoletni	Skazani	Pokrzywdzeni małoletni	Skazani	Pokrzywdzeni małoletni
	2018		2019		2020	
Art. 148 k.k. Zabójstwo	335	22	364	18	286	39
Art. 156 k.k. Ciężki uszczerbek na zdrowiu	375	26	406	70	324	18
Art. 157 k.k. Inny uszczerbek na zdrowiu	3 472	153	361	55	2690	92
Art. 197 k.k. Zgwałcenie	639	177	690	185	569	174
Art. 198 k.k. Wykorzystanie bezradności, upośledzenia i doprowadzenie do obcowania płciowego	76	13	105	15	84	17
Art. 199 k.k. Nadużycie zależności i doprowadzenie obcowania płciowego	30	19	42	28	23	14
Art. 200 k.k. Obcowanie płciowe z małoletnim	677	714	661	721	595	688
Art. 200a k.k. Zakazane nawiązanie kontaktu z małoletnim	148	91	144	99	116	72
Art. 201 k.k. Kazirodztwo	7	3	11	6	11	3
Art. 202 k.k. Pornografia	235	109	316	76	344	49
Art. 203 k.k. Zmuszanie do prostytucji	14	1	10	1	13	3

Obowiązujące rozwiązania prawne nie stanowią gwarancji pociągnięcia do odpowiedzialności karnej za przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków osób kierujących jednostkami sprawującymi pieczę nad małoletnimi, nie będących funkcjonariuszami publicznymi (tj. na gruncie art. 231 § 1 k.k.), a zatem odpowiedzialność kierowników takich placówek zależy dzisiaj w dużej mierze od statusu prawnego jednostki (publiczna, niepubliczna).

⁴ <https://www.wprost.pl/kraj/10080529/niepelnosprawna-11-latka-zgwalcona-w-szkole-zostawiaja-nastolatkow-bez-nadzoru.html>

Nadużycie władzy (art. 231)⁵

Rok	Liczba postępowań wszczętych	Liczba przestępstw stwierdzonych
2019	2 377	1 734
2018	2 708	1 019
2017	2 784	2 762
2016	2 632	2 124
2015	2 377	3 206
2014	2 370	4 861
2013	2 248	7 310
2012	3 741	2 598
2011	3 682	2 971
2010	3 978	3 252
2009	3 811	2 084
2008	3 768	1 367
2007	4 137	2 996
2006	4 093	1 385
2005	3 212	1 790
2004	2 675	1 505
2003	1 937	1 392
2002	1 284	861
2001	1 263	554
2000	745	557
1999	600	408

Na podstawie art. 231 k.k. średnio na przestrzeni ostatnich 21 lat stwierdzono ok. 2200 przestępstw rocznie, natomiast nie są gromadzone dane liczbowe dotyczące czynów polegających na nadużyciu uprawnień lub niedopełnieniu obowiązków osób kierujących jednostkami systemu oświaty, opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i pieczy zastępczej instytucjonalnej. Należy założyć, że projektowane rozwiązania będą dotyczyły osób kierujących ok. 50 000 jednostek, przy czym średnio 45% tych podmiotów (ok. 22 500 jednostek) stanowią podmioty niepubliczne⁶. Ww. wskaźnik stanowi jedynie potencjalną grupę mogącą podlegać projektowanej odpowiedzialności karnej. Przedstawienie bliższych szacunków, z racji braku możliwości oceny prawdopodobieństwa popełnienia przestępstwa przez osoby zaliczone do ww. potencjalnej grupy, nie jest możliwe.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw przewiduje zmiany w ustawie:

- 1) z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 2) z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 3) z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

⁵ <https://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestępstwa-przeciwko-10/63570,Naduzycie-wladzy-art-231.html>

⁶ ok. 12% szkół podstawowych i ponadpodstawowych stanowią szkoły niepubliczne (2392 szkoły z 19 991 szkół według danych: „Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2019/2020, Urząd Statystyczny w Gdańsku, Ośrodek Statystyki Edukacji i Kapitału Ludzkiego, Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych, Warszawa, Gdańsk 2020”); 78% placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 stanowią podmioty prywatne (3400 z ok. 4400 jednostek wg danych „Żłobki i kluby dziecięce w 2019 r., opracowanie merytoryczne Urząd Statystyczny w Krakowie, Agnieszka Szlubowska”)

Projekt wprowadza nowe czyny zabronione. W przedłożeniu projektuje się przepisy karne, których celem jest pociągnięcie określonych osób do odpowiedzialności karnej za przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków w zakresie opieki lub nadzoru nad małoletnim, powodujących szkodę tego małoletniego. Przepisy te dotyczyć będą osób kierujących jednostkami objętymi systemem oświaty, żłobkami, klubami dziecięcymi oraz jednostkami instytucjonalnej pieczy zastępczej i placówkami wsparcia dziennego.

W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe projektuje się dodanie art. 188a wskazującego, że kto, kierując jednostką organizacyjną wymienioną w art. 2 pkt 1-8, przekracza swoje uprawnienia lub nie dopełnia obowiązków w zakresie opieki lub nadzoru nad małoletnim, czym działa na szkodę tego małoletniego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Projektowany przepis w ust. 2 przewiduje kwalifikowany typ ww. przestępstwa wskazując, że jeżeli następstwem czynu określonego w ust. 1 jest śmierć małoletniego, ciężki uszczerbek na jego zdrowiu lub doprowadzenie małoletniego do obcowania płciowego lub do poddania się innej czynności seksualnej albo do wykonania takiej czynności, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Dodanie analogicznych przepisów karnych przewiduje się w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie osób kierujących żłobkami i klubami dziecięcymi oraz jednostkami organizacyjnymi instytucjonalnej pieczy zastępczej i placówkami wsparcia dziennego.

Celem nowelizacji jest objęcie nowymi przepisami osób kierujących:

- 1) jednostkami organizacyjnymi objętymi systemem oświaty, którymi są: przedszkola, szkoły, placówki oświatowo-wychowawcze, placówki kształcenia ustawicznego, centra kształcenia zawodowego, placówki artystyczne - ogniska artystyczne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze, placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania oraz biblioteki pedagogiczne,
- 2) żłobkami i klubami dziecięcymi,
- 3) placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, regionalnymi placówkami opiekuńczo-terapeutycznymi, interwencyjnymi ośrodkami preadopcyjnymi, czyli jednostkami organizacyjnymi instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Jako alternatywne rozwiązanie legislacyjne rozważano rozszerzenie definicji funkcjonariusza publicznego, jednakże z przyznaniem tego statusu wiąże się nie tylko zwiększony zakres odpowiedzialności, ale również zwiększona ochrona, co w przypadku osób kierujących placówkami sprawującymi opiekę nad dziećmi i młodzieżą nie znajduje uzasadnienia. O ile ujęcie w katalogu funkcjonariuszy publicznych np. posłów i senatorów jest uzasadnione i wiąże się z ponoszeniem przez nich odpowiedzialności za przekroczenie uprawnień lub nadużycie obowiązków, to tak szeroki zakres odpowiedzialności nie jest już uzasadniony w odniesieniu np. do dyrektora placówki przedszkolnej, którego odpowiedzialność powinna ograniczać się do interesu dziecka (dobra dziecka). Rozwiązanie alternatywne polegające na rozszerzeniu definicji funkcjonariusza publicznego uznano zatem za nieadekwatne do założonego w projekcie celu. Umieszczenie osób kierujących placówkami sprawującymi opiekę nad dziećmi i młodzieżą w katalogu funkcjonariuszy publicznych spowodowałoby, że w katalogu tym znalazłyby się osoby o istotnie zróżnicowanym zakresie i charakterze odpowiedzialności, co nie jest uzasadnione.

Ponadto podkreślenia wymaga, że za umieszczeniem przepisów penalizujących nowe czyny zabronione w ustawach szczególnych, nie zaś w Kodeksie karnym przemawia to, iż projektowany czyn będzie mogła popełnić jedynie osoba kierująca jednostką organizacyjną wskazaną w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zakres podmiotowy projektowanej odpowiedzialności jest zatem ograniczony do osób wskazanych w ww. ustawach, których przepisy statuują ustawowy obowiązek opieki i nadzoru nad małoletnim. Ponieważ projektowany czyn wymagający zagrożenia karą jest związany z treścią zmienianych projektem ustaw, za uzasadnioną – w świetle § 28 Zasad techniki prawodawczej – uznano przyjętą technikę legislacyjną.

Projekt wprowadza sankcję karną w postaci kary pozbawienia wolności do lat 3, tj. sankcję analogiczną jak w przypadku art. 231 § 1 k.k., który przewiduje przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków i działanie tym na szkodę interesu publicznego. Tożsamą sankcję przewiduje również art. 160 § 1 k.k. dotyczący narażenia człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Co do typu kwalifikowanego przestępstwa projekt przewiduje karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5, tj. sankcję analogiczną jak w przypadku art. 160 § 2 k.k. zgodnie z którym, odpowiedzialności karnej podlega sprawca narażający człowieka, na którym ciąży obowiązek opieki nad osobą narażoną na niebezpieczeństwo oraz art. 210 § 1 k.k., zgodnie z którym odpowiedzialności karnej podlega sprawca, który wbrew obowiązkowi troszczenia się o małoletniego poniżej lat 15 porzuca go. Sankcje karne przewidziane w projekcie ustawy nawiązują zatem do wysokości sankcji karnych wskazanych w art. 231 § 1 k.k., art. 160

§ 2 k.k. i art. 210 § 1 k.k. Przepisy te mają bowiem na celu ochronę dóbr chronionych prawem przedstawiających zbliżoną wartość do dobra chronionego projektem ustawy (bezpieczeństwo i dobrostan małoletnich).

Zaznaczyć należy, że projektowane przepisy mają charakter uzupełniający i nie prowadzą do dublowania odpowiedzialności karnej. W projektowanych rozwiązaniach nie chodzi o możliwość przypisania odpowiedzialności dyrektorowi jednostki za działanie innych osób, ale o jego odpowiedzialność za własny (objęty świadomością sprawcy) czyn polegający na przekroczeniu uprawnień lub niedopełnieniu obowiązków w zakresie opieki lub nadzoru, powodujący szkodę dla małoletniego. Projekt wprowadza bowiem odpowiedzialność kierownika placówki za czyn pozostający w związku przyczynowym ze szkodą małoletniego (czyn własny kierownika). Odpowiedzialność kierownika placówki może być co prawda związana z zachowaniem innej osoby (np. zatrudnionej w kierowanej przez niego szkole), ale to zachowanie nie należy do znamion projektowanego czynu zabronionego. Celem przypisania projektowanej odpowiedzialności karnej niezbędne będzie wykazanie, że zachowanie dyrektora (działanie lub zaniechanie) stworzyło realne niebezpieczeństwo powstania szkody małoletniego, a nie tylko zagrożenie potencjalne lub ogólne. Ocena tego, czy nadzór i opieka nad małoletnimi sprawowane są prawidłowo dokonywana będzie w każdym przypadku indywidualnie, w odniesieniu do konkretnych okoliczności – przez organy prowadzące postępowanie przygotowawcze. Dla przykładu Prokuratura Rejonowa w Krakowie Śródmieściu-Wschód umorzyła śledztwo wobec braku znamion czynu zabronionego w sprawie niedopełnienia obowiązków ciążących na funkcjonariuszu publicznym – Dyrektorzce Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Krakowie w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych na terenie szkoły – Gimnazjum nr 6 i działania w ten sposób na szkodę interesu prywatnego – uczennicy, która doznała obrażeń ciała, zaistniałego w dniu 8 września 2010 r. w Krakowie, tj. o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k.⁷ Prokuratura oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, stwierdziła, że dyrektor szkoły dopełniła swoje obowiązki w zakresie zapewnienia młodzieży i nauczycielom bezpiecznych warunków nauki i pracy. Opieka nad uczniami sprawowana była w sposób prawidłowy, podjęto jednocześnie szeroko zakrojone działania w zakresie profilaktyki i wychowania. Sprawowane na korytarzach szkoły dyżury, biorąc pod uwagę liczbę uczniów przebywających podczas przerw na korytarzach były wystarczające dla zapewnienia bezpieczeństwa wychowanków.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Odstąpiono od analizy prawnoporównawczej międzynarodowych regulacji w przedmiotowej kwestii, albowiem projekt ustawy ma na celu zlikwidowanie istniejącej w polskim systemie prawa luki prawnej, w konsekwencji której osoby kierujące jednostkami sprawującymi pieczę nad małoletnimi nie zawsze mogą zostać pociągnięte do odpowiedzialności karnej za działanie na szkodę małoletnich, bowiem na gruncie obowiązujących przepisów, w tym art. 231 § 1 k.k., możliwość ta jest uzależniona od statusu prawnego jednostki (publiczna, niepubliczna).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
dzieci w Polsce	ok. 6 mln (15% populacji)	GUS Ludność według płci, wieku, województw i powiatów, stan na 31 XII 2014	Zwiększenie ochrony małoletnich
osoby kierujące jednostkami objętymi systemem oświaty, żłobkami, klubami dziecięcymi, jednostkami instytucjonalnej pieczy zastępczej i placówkami wsparcia dziennego, które mogą przekroczyć swoje uprawnienia lub nie dopełnić obowiązków w zakresie opieki lub nadzoru nad małoletnim, czym mogą działać na szkodę tego małoletniego	ok. 50 000 jednostek organizacyjnych sprawujących pieczę lub nadzór nad małoletnimi (szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży, szkoły ponadpodstawowe dla młodzieży, placówki wychowania przedszkolnego, żłobki i kluby dziecięce, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne	– Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2019/2020, Urząd Statystyczny w Gdańsku, Ośrodek Statystyki Edukacji i Kapitału Ludzkiego, Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych, Warszawa, Gdańsk 2020 – Żłobki i kluby dziecięce w 2019 r., opracowanie merytoryczne Urząd Statystyczny w Krakowie, Agnieszka Szlubowska – Piecza zastępcza w 2019 r., opracowanie merytoryczne Urząd Statystyczny w Krakowie, Agnieszka Szlubowska – dane MRPiPS z 2015 r.	Zagrożenie karą pozbawienia wolności do 3 lat, w typie kwalifikowanym - od 3 miesięcy do lat 5

⁷ <https://www.krakow.po.gov.pl/umorzzenie-%C5%9Bledztwa-dot.-oceny-zachowania-nauczycieli-w-dn.8.09.br.html>

	placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, placówki wsparcia dziennego)		
Dzieci objęte pieczą zastępczą pozbawione całkowicie lub częściowo opieki rodziny naturalnej	72 100, w tym 16 700 w pieczy instytucjonalnej oraz 55 400 w pieczy rodzinnej	GUS (Piecza zastępcza w 2019 r.).	Zwiększenie ochrony małoletnich
Dzieci objęte instytucjonalnymi formami opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	143 600	GUS (Żłobki i kluby dziecięce w 2019 r.).	Zwiększenie ochrony małoletnich
Dzieci objęte opieką w przedszkolach	1 127 701	GUS „Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2019/2020, Urząd Statystyczny w Gdańsku, Ośrodek Statystyki Edukacji i Kapitału Ludzkiego, Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych, Warszawa, Gdańsk 2020”	Zwiększenie ochrony małoletnich
Dzieci objęte opieką w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych	242 254	GUS „Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2019/2020, Urząd Statystyczny w Gdańsku, Ośrodek Statystyki Edukacji i Kapitału Ludzkiego, Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych, Warszawa, Gdańsk 2020”	Zwiększenie ochrony małoletnich
Dzieci objęte opieką w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych	31 071, w tym 29 854 w punktach przedszkolnych	GUS „Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2019/2020, Urząd Statystyczny w Gdańsku, Ośrodek Statystyki Edukacji i Kapitału Ludzkiego, Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych, Warszawa, Gdańsk 2020”	Zwiększenie ochrony małoletnich
Uczniowie w szkołach podstawowych, gimnazjach i w szkołach ponadpodstawowych	4 891 056	GUS „Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2019/2020, Urząd Statystyczny w Gdańsku, Ośrodek Statystyki Edukacji i Kapitału Ludzkiego, Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych, Warszawa, Gdańsk 2020”	Zwiększenie ochrony małoletnich
Sądy powszechne	Stan na 2018 r.: Sądy apelacyjne 11 Sądy okręgowe 45 Sądy rejonowe 318	Rocznik statystyczny RP 2019 r.	Zwiększenie wpływu spraw dotyczących odpowiedzialności karnej osób odpowiedzialnych za pracę jednostek organizacyjnych sprawujących pieczę nad małoletnimi – za przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków w zakresie opieki lub nadzoru nad małoletnimi.
Prokuratura Krajowa	1	Rocznik statystyczny RP 2019 r.	Konieczność badania czynu w postępowaniu przygotowawczym.
Służba Więzienna	Stan na 2018 r.: Zakłady karne 81 Areszty śledcze 39	Rocznik statystyczny RP 2019 r.	Zwiększenie liczby osadzonych w związku z penalizacją przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków w

			zakresie opieki lub nadzoru nad małoletnimi w określonych jednostkach
--	--	--	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Nie były przeprowadzone konsultacje poprzedzające przygotowanie projektu.

Projekt ustawy – na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) i art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809) zostanie skierowany do podmiotów związanych z oświatowymi związkami zawodowymi, reprezentacją samorządu terytorialnego, organizacjami pracodawców w oświacie publicznej i niepublicznej, w tym Stowarzyszeniem Przedszkoli Niepublicznych, Forum Oświaty Niepublicznej, Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Kadry Kierowniczej Oświaty, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, Forum Związków Zawodowych oraz Konfederacji „Lewiatan”, Związku Pracodawców Business Centre Club, Związku Rzemiosła Polskiego, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto projekt ustawy zostanie skierowany do zaopiniowania przez Rzecznika Praw Dziecka, Prokuratora Krajowego i Krajową Radę Sądownictwa. Na wyrażenie stanowiska w trakcie konsultacji i opiniowania zostanie wyznaczony termin zgodny z obowiązującymi przepisami. Ponadto projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projekt może skutkować zwiększeniem wpływu do sądów spraw dotyczących odpowiedzialności karnej osób kierujących jednostkami organizacyjnymi sprawującymi pieczę nad małoletnimi – za przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków w zakresie opieki lub nadzoru nad małoletnimi. Projektowana regulacja wpłynie jednocześnie na pracę Prokuratury Krajowej i prokuratorów, którzy będą badać sprawy w postępowaniu przygotowawczym. Zwiększeniu ulec może także liczba osadzonych w związku z penalizacją przekroczenia uprawnień lub niedopełnienia obowiązków w zakresie opieki lub nadzoru nad małoletnimi w określonych jednostkach. Wielkość tego wzrostu jest jednak niemożliwa do jednoznacznego oszacowania, również w związku z obowiązującym art. 37a k.k., zgodnie z którym jeżeli ustawa przewiduje zagrożenie karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 8 lat (w analizowanych przypadkach jest to okres do lat 3 albo od 3 miesięcy do 5 lat), można zamiast tej kary orzec grzywnę albo karę ograniczenia wolności. Sąd może również warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa (art. 66 k.k.).

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu na duże przedsiębiorstwa.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowane przepisy będą dotyczyć osób kierujących ok. 50 000 jednostek organizacyjnych sprawujących pieczę lub nadzór nad małoletnimi (szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży, szkoły ponadpodstawowe dla młodzieży, placówki wychowania przedszkolnego, żłobki i kluby dziecięce, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, placówki wsparcia dziennego), w tym średnio 22 500 jednostkami o charakterze niepublicznym. Projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym projektodawca odstąpił od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt z uwagi na swój charakter nie zawiera regulacji oddziałujących wprost na rodzinę, obywateli oraz gospodarstwa domowe.						
	osoby niepełnosprawne, osoby starsze	Projekt z uwagi na swój charakter nie zawiera regulacji oddziałujących na osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze.						
Niemierzalne	bezpieczeństwo i dobrostan małoletnich	Projekt ustawy spowoduje zwiększenie zakresu ochrony prawnej małoletnich przebywających w jednostkach objętych systemem oświaty, żłobkach, klubach dziecięcych oraz jednostkach instytucjonalnej pieczy zastępczej i placówkach wsparcia dziennego (tj. pozostających pod opieką placówek publicznych i niepublicznych). Będzie to miało zasadniczy wpływ na działania dyrektorów jednostek, które powinny zmierzać do ograniczenia do minimum ryzyka powstania ewentualnej szkody małoletniego przebywającego w placówce.						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
Projektowane rozwiązania mogą spowodować wzrost obciążeń pod stronie organów wymiaru sprawiedliwości w związku z rozpatrywaniem spraw dotyczących odpowiedzialności karnej osób kierujących jednostkami organizacyjnymi sprawującymi pieczę nad małoletnimi – za przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków w zakresie opieki lub nadzoru nad małoletnimi. Projektowana regulacja wpłynie jednocześnie na pracę Prokuratury Krajowej.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Wejście w życie ustawy nie spowoduje skutków związanych z rynkiem pracy.								

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
- sytuacja i rozwój regionalny
- inne: ...

- demografia
- mienie państwowe

- informatyzacja
- zdrowie

Omówienie wpływu

Projekt nie będzie oddziaływał na przedmiotowe obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Przyjęte vacatio legis podyktowane jest koniecznością niezwłocznego umożliwienia pociągnięcia do odpowiedzialności osób kierujących instytucjami zobowiązanymi do opieki nad małoletnimi za niedopełnienie obowiązków lub przekroczenie uprawnień.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Wskaźnikiem efektywności regulacji może być liczba osób skazanych na podstawie projektowanych przepisów.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników.